

Optimalizace pojistné ochrany vybraného subjektu

Bakalářská práce

Studijní program:

B6208 Ekonomika a management

Studijní obor:

Ekonomika a management služeb – Finanční a pojišťovací služby

Autor práce:

Veronika Hejná

Vedoucí práce:

Ing. Karina Tatek Benetti, Ph.D.
Katedra ekonomické statistiky

Zadání bakalářské práce

Optimalizace pojistné ochrany vybraného subjektu

Jméno a příjmení: **Veronika Hejná**
Osobní číslo: E18000041
Studijní program: B6208 Ekonomika a management
Studijní obor: Ekonomika a management služeb – Finanční a pojišťovací služby
Zadávací katedra: Katedra ekonomické statistiky
Akademický rok: **2020/2021**

Zásady pro vypracování:

1. Teze bakalářské práce
2. Úvod do problematiky pojištění majetku
3. Analýza stávající situace pojistné ochrany ve vybrané společnosti
4. Optimalizace pojistné ochrany ve vybrané společnosti
5. Zhodnocení přínosu bakalářské práce

Rozsah grafických prací:
Rozsah pracovní zprávy:
Forma zpracování práce:
Jazyk práce:

30 normostran
tištěná/elektronická
Čeština

Seznam odborné literatury:

- DUCHÁČKOVÁ, Eva. 2015. *Pojištění a pojišťovnictví*. Praha: Ekopress. ISBN 978-80-87865-25- 5.
- JANATA, Jiří. 2011. *Pojištění a management majetkových podnikatelských rizik*. Praha: Professional Publishing. ISBN 978-80-86419-64-0.
- JANATA, Jiří. 2012. *Práce s požárními riziky a některé speciální rizikové zprávy*. Praha: Professional Publishing. ISBN 978-80-7431-086-7.
- REJDA, George E. 2011. *Principles of risk management and insurance*. 11th global ed. Harlow: Pearson Education. ISBN 978-0-273-76508-0.
- SMEJKAL, Vladimír a Karel RAIS. 2010. *Řízení rizik ve firmách a jiných organizacích*. 3., rozš. a aktualiz. vyd. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-3051-6.
- PROQUEST. 2020. *Databáze článků ProQuest [online]*. Ann Arbor, MI, USA: ProQuest. 2020. Dostupné z: <http://knihovna.tul.cz>

Konzultant: Petr Klodner, majitel společnosti

Vedoucí práce:

Ing. Karina Tatek Benetti, Ph.D.
Katedra ekonomické statistiky

Datum zadání práce:

1. listopadu 2020

Předpokládaný termín odevzdání:

31. srpna 2022

doc. Ing. Aleš Kocourek, Ph.D.
děkan

L.S.

Ing. Jan Öhm, Ph.D.
vedoucí katedry

V Liberci dne 1. listopadu 2020

Prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci jsem vypracovala samostatně jako původní dílo s použitím uvedené literatury a na základě konzultací s vedoucím mé bakalářské práce a konzultantem.

Jsem si vědoma toho, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, zejména § 60 – školní dílo.

Beru na vědomí, že Technická univerzita v Liberci nezasahuje do mých autorských práv užitím mé bakalářské práce pro vnitřní potřebu Technické univerzity v Liberci.

Užiji-li bakalářskou práci nebo poskytnu-li licenci k jejímu využití, jsem si vědoma povinnosti informovat o této skutečnosti Technickou univerzitu v Liberci; v tomto případě má Technická univerzita v Liberci právo ode mne požadovat úhradu nákladů, které vynaložila na vytvoření díla, až do jejich skutečné výše.

Současně čestně prohlašuji, že text elektronické podoby práce vložený do IS/STAG se shoduje s textem tištěné podoby práce.

Beru na vědomí, že má bakalářská práce bude zveřejněna Technickou univerzitou v Liberci v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů.

Jsem si vědoma následků, které podle zákona o vysokých školách mohou vyplývat z porušení tohoto prohlášení.

29. července 2021

Veronika Hejná

Anotace

Tématem bakalářské práce je optimalizace pojistné ochrany vybraného subjektu. Práce má teoreticko-praktický charakter, definuje základní pojmy, popisuje teoretická východiska risk managementu, která jsou následně charakterizována v jednotlivých podkapitolách. V praktické části je teorie aplikována na konkrétní podnikatelský subjekt. Na žádost majitele subjektu je zachována anonymita, z těchto důvodů byl přidělen název Truhlářství XYZ. Cílem práce je rešerše odborné literatury a optimalizovat pojistnou ochranu vybraného subjektu výběrem nejvhodnější nabídky pojištění od zvolených pojišťoven podle výsledku sestaveného skóringového modelu. Výzkumná část je realizována pomocí následujících metod vědecké práce: rešerše odborné literatury, komparace, skóringový model a syntéza dílčích poznatků.

Klíčová slova

Skóringový model, komparace, truhlářství, podnikatelský subjekt, pojistná ochrana

Annotation

Optimization of insurance protection of selected subject

The topic of the bachelor thesis is the optimization of insurance protection of selected subject. The work has a theoretical-practical character, defines the basic concepts, describes the theoretical basis of risk management, which are then characterized in individual subchapters. In the practical part, the theory is applied to a specific business subject. At the request of the owner of the subject, anonymity is maintained, for these reasons the name Truhlářství YXZ was assigned. The aim of the work is literature search and according to the results of the compiled scoring model to optimize the insurance protection of the selected subject by selecting the most suitable insurance offer from selected insurance companies. The research part is realized by using the following methods of scientific work: literature search, comparison, scoring model and synthesis of partial knowledge.

Keywords

Scoring model, comparison, joinery, business subject, insurance protection

Poděkování

Ráda bych poděkovala vedoucí mé bakalářské práce Bc. Ing. Karině Tatek Benetti, Ph.D. za cenné rady a připomínky při psaní této práce. Také bych chtěla poděkovat majiteli Truhlářství XYZ za ochotu, spolupráci a poskytnuté informace týkající se vybraného podnikatelského subjektu.

Obsah

Seznam obrázků.....	13
Seznam schémat	13
Seznam tabulek.....	13
Seznam použitých zkratk	14
Úvod	15
1 Riziko	17
1.1 Klasifikace rizik	17
2 Risk management	20
2.1 Identifikace rizik	20
2.2 Měření a kvantifikace rizik	21
2.3 Kontrola rizik	22
2.4 Financování rizik	22
2.5 ISO normy v rámci risk managementu	25
3 Pojištění.....	26
3.1 Klasifikace pojištění	27
3.1.1 Klasifikace pojištění podle formy vzniku pojištění.....	27
3.1.2 Klasifikace pojištění podle způsobu financování	27
3.2 Formy pojištění	28
3.3 Pojištění majetku.....	29
3.4 Pojištění odpovědnosti za škodu.....	30
3.5 Vybrané produkty pojišťoven	31
4 Charakteristika vybraného subjektu	34
4.1 Truhlářství XYZ	34
4.2 Risk management ve vybraném subjektu	35
4.2.1 Identifikace rizika	35
4.2.2 Kvantifikace rizika	36
4.2.3 Kontrola a financování rizik	37
4.2.4 Vyhodnocení risk managementu	37
4.3 Současná pojistná ochrana	38
4.4 Preference zvolené v rámci pojistné ochrany	38
5 Optimalizace pojistné ochrany	41
5.1 Sestrojení modelu hodnocení variant.....	41

5.2	Nabídka Kooperativy	44
5.3	Nabídka České podnikatelské pojišťovny	45
5.4	Nabídka Direct	46
5.5	Vyhodnocení nabídek od pojišťoven	48
5.6	Návrh na optimalizaci pojistné ochrany Truhlářství XYZ	50
	Závěr	51
	Seznam použité literatury	53

Seznam obrázků

Obrázek 1: Proces risk managementu	19
--	----

Seznam schémat

Schéma 1: Pomocné rozhodovací schéma v rámci risk managementu	24
---	----

Seznam tabulek

Tabulka 1: Členění rizik dle jejich velikosti.....	18
Tabulka 2: Deset nejvýznamnějších podnikatelských rizik pro rok 2020.....	20
Tabulka 3: 10 největších pojišťoven podle objemu předepsaného smluvního pojistného za rok 2020	37
Tabulka 4: Přehled vybraných kritérií	41
Tabulka 5: Přehled znormovaných vah jednotlivých kritérií	41
Tabulka 6: Výsledky z Ankety Pojišťovna roku 2019 – 2020	42
Tabulka 7: Kalkulace pojištění nabízené Kooperativou.....	43
Tabulka 8: Kalkulace pojištění nabízené ČPP.....	44
Tabulka 9: Kalkulace pojištění nabízené Direct.....	46
Tabulka 10: Skóringový model	48

Seznam použitých zkratek

ČPP	Česká podnikatelská pojišťovna
FLEXA	Fire, Lightning, EXplosion, Aircraft
ISO	International Organization for Standardization

Úvod

Bakalářská práce se zabývá optimalizací pojistné ochrany vybraného subjektu. Práce je rozdělena do dvou částí, první část je teoretická a druhá praktická. První kapitola této bakalářské práce je věnována teoretickým východiskům rizika. Zde je představen pojem riziko a jeho klasifikace dle několika kritérií. Druhá kapitola se zabývá teoretickými východisky risk managementu, kde jsou následně charakterizovány jednotlivé fáze rozdělené do různých podkapitol. Na závěr této kapitoly jsou uvedeny ISO normy používané v rámci risk managementu. Třetí a poslední kapitolou teoretické části je pojištění. V této kapitole je definován pojem pojištění a dělí se do několika podkapitol. V první podkapitole je pojištění klasifikováno dle dvou kritérií, kterými jsou formy vzniku pojištění a způsob financování. Další podkapitola se krátce zabývá formami pojištění. V dalších dvou podkapitolách je popsáno pojištění majetku a pojištění odpovědnosti za škodu. V nichž jsou dále charakterizovány konkrétní druhy pojištění. Poslední podkapitola je věnována vybraným produktům pojišťoven.

Ve druhé praktické části je teorie aplikována na konkrétní podnikatelský subjekt. Pro tuto bakalářskou práci bylo vybráno truhlářství. Z osobních důvodů a na přání majitele tohoto subjektu je majiteli zachována anonymita a subjektu byl autorkou přidělen název Truhlářství XYZ. Truhlářství YXZ je malý podnik, jehož činnost provozuje sám majitel. V úvodu této kapitoly je představen vybraný podnik a následně je proveden risk management, který je přímo aplikován na tento subjekt. V rámci podkapitoly risk managementu jsou zde charakterizovány jednotlivé fáze, kde jsou nastíněna rizika a doporučení, jak těmto rizikům předejít nebo je minimalizovat. Také je zde představena stávající pojistná ochrana Truhlářství XYZ. V závěru této kapitoly jsou uvedeny preference zvolené na základě rozhovoru s majitelem. Pátá kapitola je zaměřena na optimalizaci pojistné ochrany. Nejdříve jsou pomocí modelu vícekritériálního hodnocení ohodnocena kritéria, která pomůžou s výběrem nabídek od zvolených pojišťoven. Následně jsou v jednotlivých podkapitolách představeny nabídky od třech pojišťoven. V závěru této práce je pomocí skóringového modelu vybrána nejvhodnější nabídka, která by měla zajistit nejlepší pojistnou ochranu vybranému subjektu.

Cílem této bakalářské práce je řešit odborné literatury a podle výsledku sestaveného skóringového modelu optimalizovat pojistnou ochranu vybraného subjektu výběrem nejvhodnější nabídky pojištění od zvolených pojišťoven. Hlavní cíl práce bude naplněn

pomocí následujících metod vědecké práce: rešerše odborné literatury, komparace, skóringový model a syntéza dílčích poznatků.

Tato práce se nejčastěji opírá o literaturu Ducháčkové, Smejkal, Rejdy, Lízalové, Slepeckého, a dalších autorů, které jsou autorkou zařazeny do seznamu použité literatury.

1 Riziko

Riziko nelze jednoznačně definovat, a proto mnoho autorů má svou vlastní definici. Ducháčková (2015, s. 17) říká, že „riziko je situace, kdy existuje možnost nepříznivé odchylky od žádoucího výsledku, který je očekáván.“ Nahodilá událost může mít buď pozitivní výsledek, nebo negativní. Pozitivní důsledek lze chápat např. jako zvyšování životní úrovně nebo posun ve vývoji. Na druhé straně negativními důsledky mohou být např. nemoci, požáry a povodně, nebo výsledky lidské činnosti, tj. nehody a úrazy (Ducháčková, 2015).

S vývojem nových situací a vynálezů vznikají také nová nebezpečí, která mohou způsobit negativní důsledky, a které se jen omezeně dají předvídat. Dochází k narušení jistoty a vzniká tak nejistota. Riziko je tedy nejistota, která se dá určit díky tomu, že je znám počet pravděpodobností, které lze specifikovat. Také existuje tzv. úplná nejistota, u které na rozdíl od té předešlé nelze pravděpodobnost vůbec změřit (Ducháčková, 2015). Tehdy mohou nastat tzv. neznámé neznámosti, např. Covid – 19.

Pravděpodobnost úzce souvisí s nežádoucími událostmi. Nežádoucí událost může být chápána jako skutečnost, která se negativně odchyluje od žádoucího stavu, kterého chceme dosáhnout. Jelikož se lidé snaží předejít nežádoucím událostem, právě pravděpodobnost jim říká, jak velké je riziko (Smejkal, 2010).

1.1 Klasifikace rizik

Riziko podnikání (Smejkal, 2010) nastává tehdy, když plány, které si podnikatel stanovil, nefungují podle jeho představ. Negativní výsledek může být příčinou mnoha různých situací, které mohou nastat během podnikání. Proto lze riziko rozdělit dle určitých druhů a dle určitých kritérií.

Rizika čistá a spekulativní

Z hlediska povahy příslušného jevu nebo procesu lze rizika rozdělit na čistá a spekulativní. Čisté riziko je takové riziko, u kterého se počítá pouze s negativním výsledkem a není podstupováno záměrně. Osoba, která podstoupí čisté riziko, již nepočítá se ziskem, nýbrž pouze se ztrátou. Může se jednat např. o ztrátu vlastnictví majetku, nehody nebo úrazy. Čisté riziko lze dále rozdělit na subjektivní a objektivní riziko (Ducháčková, 2015).

Objektivní rizika vznikají nezávisle na lidské činnosti a vyplývají z jasně daných skutečností. Mohou to být např. povodně, hurikány nebo požáry způsobené přírodními silami. Na druhé straně subjektivní rizika se tvoří v závislosti na lidském konání. Toto riziko záleží na tom, jak se lidé chovají a jak jednají, nehledě na to, zda vědomě nebo nevědomě. Mezi taková rizika patří např. neopatrnost, nebezpečná jízda řidiče nebo žhárství (Ducháčková, 2015).

Spekulativní neboli záměrné riziko podstupují lidé za účelem zisku, ale současně musí počítat s možným nebezpečím v podobě ztráty. Může to být např. hraní hazardních her nebo také manažerské rozhodnutí. Pokud manažer udělá důležitá rozhodnutí např. o chodu podniku, může to mít za následek, že firma bude úspěšná a povede k zisku, nebo se rozhodnutí budou jevit jako špatná a firma povede ke ztrátě (Smejkal, 2010).

Rizika přírodní a vyvolaná lidským faktorem

Dalším možným členěním je z hlediska příčiny vzniku rizika a rozdělují se na rizika přírodní a rizika vyvolaná lidským faktorem. Přírodní rizika vznikají spolu s nebezpečím přírodních katastrof. Mezi tyto katastrofy se řadí např. tropické cyklóny, tsunami nebo bouře. Rizika vyvolaná lidským faktorem se dále mohou dělit na rizika technická a rizika vyvolaná lidmi (Ducháčková, 2015).

Rizika pojistitelná a nepojistitelná

Tato rizika se člení z hlediska pojistitelnosti rizik. Pojistitelná rizika jsou taková rizika, která jsou komerční pojišťovny ochotny pojistit a na jejichž základě sjednat pojistnou smlouvu za předem stanovených podmínek. Komerční pojišťovna pojistí jen taková rizika, u kterých lze určit pravděpodobnost nahodilé události a finanční vyrovnání v případě uskutečnění pojistné události. Aby riziko mohlo být pojistitelné, musí splňovat 4 kritéria (Lízalová, 2014):

- kritérium identifikovatelnosti,
- kritérium vyčíslitelnosti,
- kritérium ekonomické přijatelnosti rizika,
- kritérium nahodilosti projevu rizika.

Naopak nepojistitelná rizika jsou taková, která nesplňují některou z podmínek. Mezi nepojistitelná rizika mohou patřit např. domy v záplavových oblastech nebo některé adrenalinové sporty.

Rizika interní a externí

Interní rizika jsou rizika, která vznikají uvnitř podniku a která dokáže manažer víceméně ovlivňovat. Tato rizika je možné rozdělit do technických, ekonomických a sociálně-politických skupin (Slepecký, 2014). Jsou to např. zaměstnanci, výrobní kapacita, organizační struktura podniku, výroby nebo komunikace. Externí rizika vyplývají z vnějšího prostředí podniku a manažer není schopen je přímo ovlivňovat a řídit. Mezi tato rizika se řadí např. nové změny u konkurence, daňová politika, stanovení úrokových měr nebo stabilita státu (Lízalová, 2014).

Další členění rizik

Dalším členěním může být dle hlediska vzniku náhodných potřeb neboli dle realizace rizika. Toto kritérium určuje rozměry rizika, proto se dělí na okamžik realizace rizika, výskyt realizace rizika a rozsah realizace rizika (Ducháčková, 2015).

Rizika se mohou rozlišovat také podle jejich velikosti a to na tzv. minimální riziko, malé, střední, velké a katastrofální riziko (Lízalová, 2014). Jaké velikosti může riziko dosáhnout, pak ovlivňuje četnost výskytů nahodilých událostí a závažnost škody. Následující Tabulka 1 ukazuje členění rizik dle jejich velikosti (Slepecký, 2014).

Tabulka 1: Členění rizik dle jejich velikosti

Četnost	Závažnost				
	1	2	3	4	5
1	minimální	malé	střední	velké	velké
2	minimální	malé	střední	velké	katastrofální
3	minimální	malé	střední	velké	katastrofální
4	minimální	malé	střední	velké	katastrofální
5	malé	malé	velké	velké	katastrofální

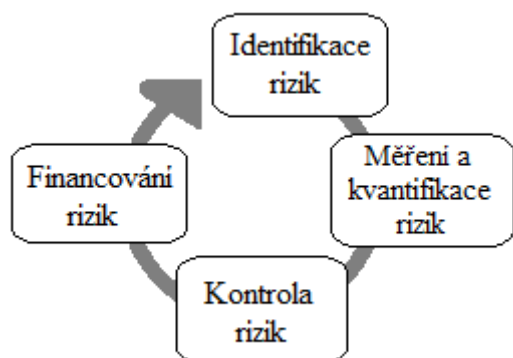
Zdroj: Slepecký, 2014

2 Risk management

Řízení rizik neboli tzv. risk management vznikl na základě toho, že se lidé snažili zvládnout rizika za pomoci vědeckých postupů. Je to proces, který analyzuje činnosti v podniku za účelem naleznutí případných rizik, a vybírá takové metody a postupy, které povedou k minimalizaci těchto rizik (Rejda, 2011).

V rámci risk managementu je proto velmi důležitý rozhodovací proces, který na základě analýzy rizika pomůže dosáhnout zvoleného cíle, tj. minimalizace rizik, pokud dojde k rizikové situaci (Smejkal, 2010). Risk management je možné rozdělit do čtyř fází (Ducháčková, 2015):

- identifikace rizik,
- měření a kvantifikace rizik,
- kontrola rizik,
- financování rizik.

Obrázek 1: Proces risk managementu

Zdroj: vlastní zpracování dle Ducháčková, 2015

2.1 Identifikace rizik

V rámci identifikace rizika je podstatné, aby manažer zjistil taková rizika, která by mohla v budoucnu vést k ohrožení ekonomické činnosti podniku. Tato rizika by se měla posuzovat jak v rámci vnitřního prostředí, tak i z toho vnějšího. Mezi rizika, která mohou nastat uvnitř podniku, se mohou řadit např. subjektivní rozhodnutí manažera, nedbalost zaměstnanců, poruchy strojů nebo krádeže. Naopak mezi rizika působící na podnik zvenku mohou patřit např. přírodní katastrofy, legislativní a ekologická rizika nebo neschopnost obchodních partnerů platit své závazky včas (Ducháčková, 2015).

Mezi druhy rizik, které spadají do problematiky risk managementu, patří rizika čistá a záměrná, objektivní a subjektivní, systematická a jedinečná, vnitřní a vnější, ovlivnitelná a neovlivnitelná, pojistitelná a nepojistitelná. Subjekty, které mohou být ohroženy uvedenými riziky, jsou osoby, majetek a finanční prostředky (Ducháčková, 2015).

Tabulka 2: Deset nejvýznamnějších podnikatelských rizik pro rok 2020

Pořadí	Riziko	Pojistitelnost rizik
1.	Pandemie Covid – 19	Částečně pojistitelné
2.	Zpomalení ekonomického růstu	Nepojistitelné
3.	Kybernetický útok / ztráta dat	Pojistitelné
4.	Poškození pověsti / značky	Částečně pojistitelné
5.	Nedostatek pracovních sil	Nepojistitelné
6.	Legislativní změny	Částečně pojistitelné
7.	Chybná manažerská rozhodnutí	Pojistitelné
8.	Růst administrativní zátěže	Nepojistitelné
9.	Neschopnost rekrutovat / udržet talenty	Nepojistitelné
10.	Selhání distribučního nebo dodavatelského řetězce	Částečně pojistitelné

Zdroj: vlastní zpracování dle Aon – Průzkum řízení rizik 2020

2.2 Měření a kvantifikace rizik

K tomu, aby bylo možné rizika řídit, je zapotřebí také provést měření a kvantifikaci rizik. Nejprve je potřeba zjistit, jaká je pravděpodobnost, že dojde k rizikové události a jak velkou závažnost ztráty lze očekávat. Po zjištění pravděpodobnosti realizace rizika a velikosti možné ztráty, lze seřadit rizikové situace dle jejich důležitosti. Pokud bude např. hrozit riziko krachu podniku, bude se tato riziková situace pohybovat na předních příčkách důležitosti než např. riziko krádeže. V případě určení důležitosti mezi pravděpodobností a velikostí ztráty, bude mít větší váhu velikost ztráty. Jelikož jedna velká katastrofa může přivést podnik až k samotnému bankrotu (Rejda, 2014).

Podle Rejdy (2014) mohou z jedné události nastat dvě ztráty:

- největší možná ztráta (maximum possible loss) – maximální škoda, která může nastat za nejhorší situace,
- pravděpodobná největší ztráta (probable maximum loss) – maximální škoda, ke které nejspíše dojde.

2.3 Kontrola rizik

Ve třetí fázi risk managementu dochází k přijímání opatření, které mají pomoci k tomu, aby nedošlo ke vzniku škody. Mezi techniky, které se používají ke kontrole rizik, lze zařadit vyhýbání se rizikovým událostem, prevence realizace rizika a snižování ztrát (Rejda, 2014).

Vyhýbání se rizikovým událostem

Vyhnutí se rizikové události znamená, že manažer přijme taková opatření, která povedou k tomu, že nahodilá událost vůbec nenastane. Např. když se podnik nachází v povodňové oblasti a hrozí, že budova podniku bude zatopena a zničena povodní, řešením této situace je vybudování nového závodu na místě mimo záplavovou oblast.

Velkou výhodou této techniky je to, že v tomto případě může riziko klesnout až na samotnou nulu. Na druhé straně jsou tu také nevýhody. Vyhnutí se jednomu riziku neznamena, že se podnik dokáže vyhnout všem rizikům. Dále také řešení problému nemusí být vždy z mnoha hledisek pro podniku vůbec uskutečnitelné a praktické (Rejda, 2014).

Prevence realizace rizika

Opatření, která by měla být stanovena v rámci prevence realizace rizika, mají za úkol snížit počet takových rizikových událostí, které se často vyskytují. Mezi takovéto události mohou patřit např. nehody služebních vozidel. Opatření, která by to mohla napravit, mohou být např. průběžné školení řidičů nebo podrobení řidičů testy na omamné a návykové látky (Rejda, 2014).

Snižování ztrát

Snižování ztrát pomocí přijetí opatření nastává tehdy, až nastane riziková událost a dojde ke škodě. Tato opatření mohou být např. v podobě instalace protipožárního poplachu nebo omezení množství peněžních prostředků v hotovosti v areálu podniku (Rejda, 2014).

2.4 Financování rizik

Ne všem rizikovým událostem je možné se vyhnout nebo rizika nelze ani částečně minimalizovat. Proto na řadu přichází financování rizik. Tato technika se použije ve chvíli,

kdy dojde k realizaci rizika a je nutné ji finančně zajistit. Podle Ducháčkové (2015) jsou dvě možnosti, jak finančně eliminovat rizika. Mezi ně patří:

- krytí rizik mimo pojištění
 - z běžných příjmů,
 - samopojištění,
 - pomocí úvěru;
- krytí rizik prostřednictvím pojištění, tj. využití pojišťovny.

Krytí rizik mimo pojištění

Manažer může uvažovat o krytí rizik mimo pojištění prostřednictvím vlastních finančních prostředků, pokud se rizikové události opakují a způsobená škoda se pohybuje v rámci finančních možností podniku. Toto rozhodnutí by měl manažer učinit v případě, pokud krytí rizik v rámci pojištění je nákladnější než vlastní krytí rizik.

Pokud manažer přemýšlí o samopojištění, měl by nejprve zhodnotit situaci v rámci dvou faktorů. Zprv by se měl zaměřit na to, jestli podnik disponuje dostatečným množstvím finančních prostředků, které by mohly být použity na vytvoření rezervy určené na finanční zabezpečení rizika. Druhý faktor, který by měl hrát v tomto rozhodování roli, je velikost rizika, kterou bude podnik schopen z vytvořené rezervy pokrýt. Mezi výhody, které samopojištění přináší, patří např. nízké administrativní náklady nebo nezvyšující se náklady na krytí rizika. Na druhé straně jsou však také určité nevýhody. Mezi ně je možné zařadit např. možnost vzniku katastrofální škody, rychlé vyčerpání rezervy nebo špatný odhad nákladů na pokrytí škod (Ducháčková, 2015).

V rámci samopojištění může vzniknout tzv. kaptivní pojištění. Toto pojištění je využíváno na takovém principu, že mateřská společnost vytvoří dceřinou společnost, která bude sloužit jako kaptivní pojišťovna ke krytí rizik podniku. Kaptivní pojišťovny jsou většinou zakládány v offshore centrech, které poskytují nízké daně a mírnou regulaci ze strany státu, mezi tyto oblasti patří např. Karibské oblasti nebo oblasti Pacifiku (Rejda, 2014).

Mezi hlavní důvody, kvůli kterým podniky zakládají kaptivní pojišťovny, patří (Rejda, 2014):

- obtížné získávání pojištění – např. když podnik chce pojistit takové riziko, které je pro pojišťovnu nepřijatelné, resp. nepojistitelné,

- využití offshore center,
- nižší náklady na pojištění než u komerčních pojišťoven,
- snadnější přístup k zajistiteli – k zajistiteli by se podnik jako pojištěný nedostal, zajistitel pojišťuje jen pojišťovny,
- možnost zvýšení zisku – podnik se může rozhodnout, že bude poskytovat pojištění i dalším subjektům,
- pojištění zvláštních rizik, které nejsou komerční pojišťovny ochotny pojišťovat.

Nevýhodou kaptivních pojišťoven je to, že tuto podobu samopojištění mohou uplatňovat jen velké společnosti s dostatečným kapitálem.

Další možností, jak financovat následky rizika, je úvěr. Úvěr je sice možné použít za jakýmkoliv účelem, ale velkou nevýhodou je, že se manažer stará o krytí rizika, až když dojde k rizikové události. Také podnik nemá jistotu, že mu úvěr bude poskytnut ve chvíli, kdy nastane takováto událost nebo že mu banka vyplatí potřebnou výši. Navíc z ekonomického pohledu se možnost úvěru vůbec nevyplatí, pro podnik by to bylo finančně náročné (Lízalová, 2014).

Krytí rizik prostřednictvím pojištění

Pokud manažer uvažuje o využití pojištění, měl by mít na paměti, že podniku se pojištění od pojišťovny vyplatí v případě, pokud je pravděpodobnost vzniku škody nízká a závažnost ztrát vysoká. Nevýhodou však je, že si pojistitel vybírá, jaké riziko je ochoten pojistit, a proto podnik musí počítat také s tím, že pojištění nemusí být vždy řešením, jak pokrýt důsledky rizik.

V případě, že se manažer rozhodne využít pojištění, měl by se nejprve zaměřit na výběr pojistného krytí a na výběr vhodného pojistitele. Pojišťovny totiž nabízejí různá pojištění, která kryjí určitá rizika, za různou cenu. Proto využívají rizikovní manažeři pomocné rozhodovací tabulky nebo schémata, která jim pomůžou určit, jak nejlépe využít finanční nástroje pro pokrytí nahodilých událostí (Ducháčková, 2015).

Schéma 1: Pomocné rozhodovací schéma v rámci risk managementu

Četnost	Závažnost				
	1	2	3	4	5
1	Není nutné pojistit	malé	střední	velké	velké
2	minimální	malé	Kombinace pojištění a samopojištění	velké	katastrofální
3	minimální	malé		velké	katastrofální
4	minimální	malé	střední	velké	katastrofální
5	minimální	malé	velké	velké	Nerealizovat

Zdroj: vlastní zpracování dle Slepecký, 2014

2.5 ISO normy v rámci risk managementu

V rámci risk managementu je možné využít ISO normy vydávané Mezinárodní organizací pro normalizaci. ISO norma 31000:2009 obsahuje zásady a pokyny pro řízení rizik a je určena pro veřejné a soukromé podniky, skupiny nebo jednotlivé osoby. Hlavní výhodou této normy je, že ji lze použít na jakékoli riziko a aktivitu. Tato norma je pro manažery nezbytná hlavně v případě, pokud se zabývají řízením investičních rizik. Další normou, kterou může podnik využít, je ISO norma 31010, která definuje techniky posuzování rizik (ProQuest, 2012).

ISO norma 9001:2015 využívá nejen systém řízení kvality, ale s novou aktualizací z roku 2015 také systém řízení rizik. ISO 9001:2015 říká, že je nutné přizpůsobit risk management také na dodávky zboží a služeb, které do podniku přicházejí z vnějšího prostředí a více se zaměřit na kvalitu, kterou spotřebitelé ocení. Tato norma se převážně orientuje na klienta a manažerskou angažovanost z top managementu a byla vytvořena k optimalizaci provozních procesů v podniku a ke zlepšení řízení rizik (ProQuest, 2017).

3 Pojištění

Pojem pojištění lze definovat z různých pohledů, např. z právního, ekonomického nebo historického. Ducháčková (2015, s. 35) definuje pojištění z pohledu finančního jako „*tvorbu, rozdělování a užití pojistného fondu k úhradě peněžních potřeb ekonomických subjektů, které jsou v jednotlivých případech výskytu náhodné, vcelku však odhadnutelné.*“ Z právního hlediska je možné pojištění definovat jako právní vztah mezi pojistitelem a pojištěným, kdy mezi nimi vzniká pojistná smlouva za předem stanovených podmínek. V této smlouvě se pojišťovna zavazuje, že za pojištěného převezme závazek a v případě uskutečnění nahodilé události mu vyplatí pojistné plnění. Pojištěný je zároveň povinen za tuto službu zaplatit dohodnutou cenou, tzv. pojistné (Lízalová, 2014).

Aby mohly být peněžní prostředky rozdělovány, je třeba vytvořit peněžní rezervu. Tyto rezervy se v souvislosti s pojištěním nazývají tzv. kolektivní rezervy a jsou vytvářeny z příspěvků všech zúčastněných osob. Tato tvorba je založená na takovém principu, že účastníci pojištění vkládají příspěvky, které závisí na pravděpodobnosti uskutečnění nahodilé události a velikosti škody. Následně tuto rezervu spravují pojišťovny, resp. pojistitelé. Z takto vytvořené rezervy se hradí velikost škody, ke které došlo nastáním pojistné události, a pojištěný od pojišťovny dostane vyplacené pojistné plnění, na které má pojištěný v rámci pojistné smlouvy nárok (Ducháčková, 2015).

Sjednání pojištění u pojišťovny má také své výhody, mezi které lze zařadit (Lízalová, 2014):

- peněžní prostředky, které jsou potřebné k uhrazení způsobené škody, která vznikla uskutečněním nahodilé události, na kterou bylo pojištění sjednané, vyplatí pojistitel okamžitě;
- peněžní prostředky jsou nadále pojišťovnou vypláceny i v případě, že pojistná událost vznikla opakovaně a že výše dosud zaplaceného pojistného neodpovídá výši již vzniklých škod;
- pojišťovna klade důraz na prevenci vzniku nahodilých událostí a očekává, že pojištěné subjekty přijmou taková opatření, která zabrání vzniku těchto událostí.

3.1 Klasifikace pojištění

Pojištění lze klasifikovat z několika hledisek. Základní členění pojištění je podle formy vzniku pojištění a podle způsobu financování.

3.1.1 Klasifikace pojištění podle formy vzniku pojištění

Dle Ducháčkové (2015) lze pojištění z právního hlediska neboli podle formy vzniku pojištění rozdělit na:

- pojištění dobrovolné – sjednání pojistné smlouvy mezi pojištěným a pojistitelem vzniká dobrovolně,
- pojištění povinné,
 - povinně smluvní pojištění – sjednává se na základě pojistné smlouvy, ale již toto rozhodnutí není dobrovolné, ale nařízené – např. provoz civilní letecké dopravy, činnost lékařů a auditorů (Lízalová, 2014),
 - zákonné pojištění – rozumí se tím takové pojištění, u kterého je povinnost udělena zákonem a při kterém se neuzavírá pojistná smlouva.

3.1.2 Klasifikace pojištění podle způsobu financování

Pojištění podle způsobu financování lze rozdělit na pojištění sociální a komerční. Zatímco sociální pojištění je určeno pro krytí sociálních rizik a je regulováno státem, komerční pojištění se zaměřuje na rizika ekonomických subjektů a obvykle je dobrovolné (Slepecký, 2014).

Komerční pojištění

Komerční pojištění používá k vyplacení pojistného plnění fond, do kterého přispívají zúčastněné osoby částkou, jejíž výše závisí na velikosti rizika. Tomuto principu se říká zásada ekvivalence. Komerční pojišťovny nabízí toto pojištění na základě pojistné smlouvy a v podobě různých produktů.

Mezi komerční pojištění, které je možné rozdělit dle způsobu tvorby rezerv, patří (Lízalová, 2014):

- **rizikové pojištění** – je pojištění, u kterého se neví, zda k pojistné události dojde a zda bude vyplaceno pojistné plnění. Pojistné zaplacené pojištěným se využívá ke krytí rizik. Toto pojištění se vztahuje např. na pojištění majetku nebo úrazu.
- **rezervotvorné pojištění** – je pojištění, u kterého se k výplatě pojistného plnění v případě vzniku pojistné události využívá pojistná rezerva. Pojištěný i pojistitel očekávají, že k této pojistné události dojde.

Komerční pojištění se také může dělit dle druhu krytých rizik na (Ducháčková, 2015):

- **životní pojištění** – kryje riziko smrti a riziko dožití. Toto pojištění lze dále rozdělit na pojištění s rizikovou a rezervotvornou složkou pojistného a na kalkulované náklady. Životní pojištění také někdy bývá kombinováno s riziky neživotního pojištění – např. úraz nebo invalidita.
- **neživotní pojištění** – kryje rizika, která zahrnují osoby, majetek, odpovědnost za škodu a finanční ztráty.

3.2 Formy pojištění

Formy pojištění se rozdělují podle výše pojistného plnění v závislosti na výši škody, a to na pojištění obnosová nebo na pojištění škodová. S těmito formami souvisí také pojem pojistná částka, což je nejvyšší částka, kterou je možné vyplatit v případě vzniku pojistné události.

V rámci obnosového pojištění je pojistné plnění vypláceno ve výši předem stanovené pojistné částky, tedy pojistné plnění = pojistná částka. Tato forma pojištění se sjednává u rizik, u kterých nejde jednoznačně určit výše škody. Používá se u životního pojištění nebo u pojištění osob.

V případě škodového pojištění je pojistné plnění poskytnuto ve výši, která je závislá na výši škody, tedy pojistné plnění \leq škoda. Tato forma má za úkol pokrýt pouze vzniklou škodu, tedy nemůže zde dojít k obohacení. Škodové pojištění se používá u pojištění majetku a pojištění odpovědnosti (Ducháčková, 2015).

3.3 Pojištění majetku

Pojištění majetku kryje škodu na movitých a nemovitých věcech, jejíž náhrada je vyplacena v případě, že dojde k realizaci celé řady rizik, např. odcizení, zničení, poškození následkem živelné pohromy. Pojištění majetku kryje tato rizika (Ducháčková, 2015):

- živelní rizika – např. pád stromu, vichřice, povodeň nebo tíha sněhu;
- vodovodní rizika – např. vytékající voda z vodovodních zařízení nebo topení;
- rizika havarijní – např. poškození dopravních prostředků nebo poškození přepravovaných věcí způsobené jiným dopravním prostředkem;
- rizika odcizení – např. krádež majetku nebo poškození majetku v rámci vloupání;
- strojní rizika – např. poškození stroje nebo strojního zařízení.

Výplata pojistného plnění u pojištění majetku funguje na takovém principu, že pokud reálná škoda přesáhne částku, na kterou byla sjednaná v rámci pojistné smlouvy, pojišťovna poskytne pojištěnému pojistné plnění jen do výše pojistné částky. A naopak pokud škoda na majetku bude nižší, než na jakou byla sjednána ve smlouvě, pojištěný dostane odškodnění nejvýše ve výši skutečné škody (Cipra, 2005).

Rizika, která jsou kryta z pojištění majetku, se mohou rozdělit také v rámci produktů, které pojišťovny nabízí. Dle Ducháčkové (2015) to mohou být:

- jednotlivá určená rizika – např. požární rizika, vodovodní rizika, rizika krádeže;
- rizika v rámci pojištění FLEXA – požár, úder blesku, výbuch a pád letadla (F – fire, L – lightning, EX – explosion, A – aircraft);
- rizika v rámci pojištění All Risks – všechna rizika kromě vyloučených rizik, např. koroze nebo přirozené opotřebení.

Živelní pojištění

Živelní pojištění patří k nejčastějšímu produktu, který podnikatelský subjekt využívá v rámci pojistné ochrany. Toto pojištění kryje rizika, mezi která patří např. požár, vichřice, úder blesku, krupobití, zemětřesení nebo povodeň (Cipra, 2005).

Strojní pojištění

Strojní pojištění kryje škody, které nastanou následkem poškození strojů a strojních zařízení, které bylo způsobeno jejich provozem. Toto pojištění zahrnuje i takové škody,

které vznikly nesprávnou obsluhou, údržbou, nedbalostí nebo opravou. Na druhé straně strojní pojištění nekryje poškození, které je způsobeno korozí nebo opotřebením (Lízalová, 2014).

Dle Ducháčkové (2015) lze strojní pojištění dále rozdělit na:

- klasické strojní pojištění,
- strojní pojištění mobilních strojů a strojních zařízení,
- pojištění elektronických zařízení.

Pojištění proti odcizení

Pojišťovna vyplatí pojistné plnění v rámci pojištění proti odcizení jen v případě, pokud překážky a patřičná opatření, které chránily majetek, byly pachatelem překonány a došlo k odcizení majetku. Toto pojištění kryje nejen škody způsobením odcizení věci, ale také škody, které pachatel napáchal během loupeže, např. poškození bezpečnostních zámků, alarmu (Ducháčková, 2015).

Pojištění pro případ přerušení provozu

Pojištění pro případ přerušení provozu může také souviset s pojištěním živelním a strojním, kdy je podnikatel nucen z důvodu napáchaných škod způsobených živelními a strojními riziky na nějakou dobu provoz přerušit. Pojistné plnění, které plyne z tohoto pojištění, je určeno na náklady, jako jsou např. mzdy zaměstnanců nebo nájemné, a na vyrovnání ušlého zisku (Cipra, 2005).

3.4 Pojištění odpovědnosti za škodu

Pojištění odpovědnosti za škodu slouží k pokrytí rizik, která vzniknou v případě, kdy pojištěný odpovídá za škodu způsobenou vlastní činností třetí osobě a je povinen tomuto poškozenému danou škodu uhradit. Tyto škody mohou vzniknout na majetku, zdraví, životě či jako finanční škoda (Zárybnická, 2010). Dle Zárybnické (2010, s. 60) je škoda chápána jako *„újma, která nastala nebo se projevuje v majetkové sféře a je objektivně vyjádřitelná penězi.“*

Účelem pojištění odpovědnosti je nahradit vzniklé škody. Od pojištění majetku se pojištění odpovědnosti za škodu liší v tom, že pokud dojde k pojistné události, pojišťovna vyplatí pojistné plnění poškozenému (třetí osobě) nikoli pojištěnému (Ducháčková, 2015).

Ducháčková (2015) do pojistného plnění řadí:

- náhradu vzniklé škody,
- náklady potřebné na obhajobu pojištěného subjektu související se škodou, za kterou pojištěný zodpovídá a kterou má pojišťovna uhradit,
- náklady potřebné na soudní řízení o náhradě škody, pokud bylo nezbytné ke zjištění odpovědnosti pojištěného subjektu a výše plnění pojišťovny.

Pojistné plnění je vypláceno v závislosti na velikosti nastalé škody, to znamená, že pojistné plnění bude poskytnuto pouze do výše škody, tzv. vyplacená částka nebude vyšší než vzniklá škoda. Pojištění odpovědnosti se tedy řadí do škodového pojištění (Ducháčková, 2015).

Pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou vadným výrobkem

Pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou vadným výrobkem je často nazýváno též jako odpovědnost za výrobek. Toto pojištění kryje škody způsobené vadným výrobkem, které vzniknou na zdraví nebo majetku poškozeného. Pojištění odpovědnosti za výrobek kryje škody, které vznikly následkem vady tohoto výrobku, na rozdíl od toho škody, které vznikly přímo na samotném výrobku, nekryje (Janatka, 2011).

3.5 Vybrané produkty pojišťoven

Ačkoliv pojišťovny nabízí pojištění majetku, pojištění odpovědnosti nebo pojištění podnikatelů, každá pojišťovna v rámci svých produktů nabízí jiné rozložení krytých rizik, jiné limity, jiné spoluúčasti. Také názvy těchto pojištění se mnohdy liší. Zatímco jedna pojišťovna poskytuje služby v rámci pojištění pojmenované jako pojištění podnikatelů, druhá pojišťovna takové to pojištění nazývá jako pojištění malých a středních podnikatelů a třetí tomu říká pojištění podnikání. Každá to má jinak, ale všechny se snaží zajistit pojistnou ochranu podnikajícímu subjektu.

Produkt TREND od pojišťovny Kooperativa

Kooperativa nabízí v rámci pojištění malých a středních podniků produkt TREND. Tento produkt je nabízen jako základní a je vhodný zejména pro živnostníky, obchodní společnosti, družstva nebo příspěvkové organizace. V rámci tohoto balíčku lze pojistit téměř všechny druhy pojištění a je sestavený na takovém principu, aby odpovídal

individuálním potřebám podnikatele. Kooperativa sestavuje tento produkt na základě přání klienta. Kromě pojištění majetku (movitého i nemovitého) a odpovědnosti za újmu produkt TREND dále obsahuje pojištění skel, strojních a elektronických zařízení nebo náhradu zisku a stálých nákladů, pokud dojde k přerušení provozu podniku. Kooperativa nabízí také možnost připojištění a to na nemajetkové újmy, škody na cizí věci převzaté nebo užívané, škody způsobené provozem pracovního stroje nebo náklady zdravotní pojišťovny. Toto pojištění se naopak nevztahuje na škody vzniklé válečnými událostmi, stávkami, teroristickými akty, zásahem státní moci, působením jaderné energie nebo na škody způsobené úmyslně (KOOP, 2021).

Produkt SIMPLEX od České podnikatelské pojišťovny

ČPP nabízí malým podnikatelům pojištění SIMPLEX. Pojištění majetku kryje všechna rizika, tzv. all risk a maximální výši pojistné částky lze stanovit na 15 000 000 Kč. Dále také kryje škody způsobené odcizením nebo vandalismem. V rámci pojištění odpovědnosti má podnikatel nárok na náhradu újmy nebo škody související se škodou na majetku, dále má nárok na náhradu finanční újmy, újmy způsobenou ublížením na zdraví nebo usmrcením nebo újmy na právech člověka. Pojistnou částku lze maximálně nastavit do výše 10 000 000 Kč. Pojištění SIMPLEX je rozděleno na 3 balíčky, mezi kterými si může podnikatel vybrat. Varianty těchto balíčků jsou MINI, OPTI nebo MAXI. Jednotlivé balíčky se mezi sebou liší buď rozsahem pojistného krytí, výší limitu pojistného plnění nebo územním rozsahem. Balíček MINI nekryje některá rizika, jako např. strojní a elektronická pojistná nebezpečí nebo obsah uložený v chladicím zařízení. Balíčky OPTI a MAXI sice kryjí stejná rizika, ale liší se právě tou výší limitu a územním rozsahem. Mezi speciální výluky tohoto pojištění se řadí např. opotřebení, genová manipulace, vadná technologie, únik tavenin, působení chemických a tepelných vlivů, nakládání se střelivem, pyrotechnikou a výbušninami, zemětřesení nebo pád stromů a stožárů (ČPP, 2021).

Produkt ZLATÝ STŘED od Direct pojišťovny

Direct nabízí v rámci pojištění podnikání 3 balíčky produktu. Rozdíl mezi jednotlivými balíčky je nastavený limit pojistného plnění, který je vyplacen v případě vzniku pojistné události. Prvním balíčkem je produkt „Jen to nejnutenější“, který nabízí nejzákladnější pojištění a je tudíž tou nejlevnější variantou. Dalšími balíčky jsou tzv. „Zlatý střed“ a „Myslet na všechno“, kde je zahrnuto více rizik. Mezi tato rizika patří např. FLEXA,

vichřice, krupobití, povodeň, krádež, vandalismus, porucha strojů a elektroniky, odpovědnost za újmu a za věci převzaté a užívané, nemajetková újma nebo riziko přerušení provozu po živelné škodě. Také limity pojistného plnění jsou u těchto dvou produktů vyšší. Od toho se pak odvíjí i vyšší cena za pojištění. Ačkoliv Direct nabízí tyto 3 balíčky, podnikatel si může vybrat, která rizika chce pojistit, a upravit částku pojistného plnění. Mezi výluky, na které se pojištění nevztahuje, patří válečné události, vzpoury, teroristické útoky, zásah veřejné správy, působení jaderné energie, škody vzniklé hrubou nedbalostí, úmyslně nebo porušením předpisů požární ochrany a bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (Direct, 2021).

4 Charakteristika vybraného subjektu

Tato kapitola je zaměřena na praktickou část a věnuje se vybranému subjektu, kterým je truhlářství. Nejprve bude charakterizován tento subjekt a jeho činnost. Dále bude podnikatelský subjekt uveden do risk managementu, bude ukázána současná pojistná ochrana a následně budou představeny preference zvolené v rámci pojistné ochrany. Majitel si nepřeje zveřejnit svou identitu a jméno firmy, proto bude podnikatelský subjekt označován jako Truhlářství XYZ a jeho osoba jako majitel nebo podnikatel.

4.1 Truhlářství XYZ

Truhlářství XYZ je provozováno na základě ohlašovací řemeslné živnosti a ohlašovací volné živnosti. Jeho předmětem podnikání je truhlářství, podlahářství, výroba a opravy čalounických výrobků, sklenářské práce, rámování a paspartování.

Tento podnikatelský subjekt je zakázkové truhlářství, které začalo svůj provoz v roce 2015, a nabízí široký sortiment výrobků. V současné době vyrábí veškerý nábytek, kuchyně, postele, okna a schodiště. Při výrobě používá masivní dřevo nebo lamino, které kombinuje s dalšími doplňky, jako je např. zrcadlo, sklo nebo kov. Vše realizuje podle přání zákazníků.

Ke své činnosti podnikatel používá formátovací pilu, spodní frézku s podavačem, kombinovanou srovnávací a tloušťkovací frézku, odsávání, vrtací dlabačku, stojanovou vrtačku a pásovou pilu. Mezi ruční nářadí, s nimiž pracuje, lze zařadit pilu pokosovou, ponornou a přímočarou, brusku, vysavač, kompresor, truhlářská dláta a aku nářadí. V rámci administrativní práce majitel využívá notebook se softwary, jako jsou Microsoft Office a SketchUp, který slouží k vytváření 3D modelů. Celkovou hodnotu majetku podnikatel odhaduje na 500 000 Kč.

Truhlářství se nachází v obci Kunratice u Cvikova v Libereckém kraji. V současné době je jediným zaměstnancem sám majitel.

4.2 Risk management ve vybraném subjektu

Podnikatel doposud neznal problematiku risk managementu, a proto byl v průběhu rozhovoru s tímto seznámen. V této kapitole je proveden risk management na základě znalostí z teoretické části a osobního rozhovoru s majitelem. Jsou zde popsány všechny fáze řízení rizik.

4.2.1 Identifikace rizika

V rámci první fáze risk managementu je důležité zjistit, jaká rizika ohrožují činnost tohoto truhlářství. Mezi nejvýznamnější čistá rizika, která by mohla nastat, lze zařadit živelní rizika, riziko přerušení provozu, riziko odcizení nebo riziko odpovědnosti za újmu.

Velmi závažným objektivním rizikem je riziko požáru. Pokud by došlo k požáru v prostorách truhlářství, mohlo by to pro podnik znamenat zničení veškerého jeho majetku. Ať už by se jednalo o zásoby dřeva, hotové výrobky nebo stroje. Riziko požáru je vysoké a velmi pravděpodobné, jelikož se v prostorách truhlářství zpracovává dřevo a využívají vysoce hořlavé laky a barvy.

Dalším rizikem je riziko povodní. Vybraný subjekt se nachází v blízkosti potoku Svitávky a řadí se do záplavových oblastí. Podle Risk portálu (2021) patří Truhlářství XYZ do zóny 4, což znamená zónu s vysokým nebezpečím výskytu povodně či záplavy. Proto by bylo vhodné sjednat zde pojištění povodní. Nyní však nastává problém ten, že některé pojišťovny řadí riziko povodní v zóně 4 mezi nepojistitelná a tudíž odmítají sjednat toto pojištění.

Vnitřním rizikem může být riziko přerušení provozu. K přerušení provozu může dojít v případě úrazu, jelikož je majitel jediným zaměstnancem nebo v případě živelní události, pokud by došlo ke zničení budovy nebo strojů. Na to navazuje riziko poškození strojů a strojních zařízení, které by také mohlo přerušit výrobu, kdyby oprava nebo výměna strojů trvala příliš dlouho.

Objekt, ve kterém se nachází Truhlářství XYZ, je obehnan plotem a leží v blízkosti rodinného domu s hlídacím psem. Budova truhlářství je zabezpečena bezpečnostním zámekem. Podle portálu Mapakriminality.cz (2020) má oblast, ve které se podnikatelský subjekt nachází, index kriminality 3,2, což značí malý výskyt trestných činů. Index kriminality se zjistí jako počet zjištěných trestných činů, který je následně přepočtený

na 10 000 obyvatel (Mapakriminality.cz, 2020). Navzdory tomu, že je tento index velice nízký, majitel už měl v minulosti negativní zkušenost s krádeží jeho majetku. Je tedy možné, že opět může dojít k odcizení majetku. Proto by riziko krádeže nemělo být opomenuto.

Dalším podstatným rizikem je riziko odpovědnosti za škodu, které se řadí do čistých rizik subjektivních, jelikož je toto riziko ovlivňováno lidským jednáním. Není možné se vždy 100% zaručit, že daný výrobek vydrží a že se s ním nic nestane, proto zde existuje riziko odpovědnosti za škodu způsobenou vadou výrobku, před kterým by se měl podnikatel chránit. I když se podnikatel snaží vyrábět kvalitní výrobky, toto riziko by nemělo být podceňováno.

4.2.2 Kvantifikace rizika

Následuje fáze, kdy je zapotřebí zjistit, jaká je pravděpodobnost, že dojde k realizaci rizikové události a jaké ztráty lze očekávat. V rámci kvantifikace rizika by si měl majitel seřadit nejzávažnější rizika, která byla zjištěna a rozhodnout, jak s nimi naloží.

Nejzávažnějším rizikem, které by mohlo mít pro Truhlářství XYZ fatální následky, je živelní riziko a to převážně riziko požáru. V případě požáru by se oheň mohl rozšířit velice rychle kvůli dřevěným výrobkům a hořlavým lakům a barvám, které podnikatel používá ke své činnosti, což by mohlo způsobit celkové zničení truhlářské dílny. Jelikož se podnikatelský subjekt nachází v povodňové oblasti, hrozí zde vysoké riziko podvodní a záplav.

Dalším rizikem je riziko přerušení provozu. Pokud by došlo např. k úrazu majitele, znamenalo by to přerušení provozu, jelikož, jak již bylo uvedeno výše, veškerou činnost provozuje sám majitel. Dále by mohlo dojít k takové situaci, že v případě nastání živelné pohromy, by se mohl znovu přerušit provoz po delší časové období a majitel by tak mohl přijít o zisk, zakázky, zákazníky a tím i o dobré jméno podniku. Na to navazuje tedy riziko živelní, které již bylo zmíněno. Riziko poškození strojů má zde také svůj podstatný podíl, jelikož bez strojů by podnikatel nemohl vyrábět.

Riziko odcizení je zde pravděpodobné navzdory tomu, že index kriminality se pohybuje velmi nízko. Jelikož již v minulosti došlo v Truhlářství YXZ ke krádeži, podnikatel by s tímto rizikem měl počítat i nadále. Posledním rizikem je odpovědnost za škodu.

Významným rizikem v rámci odpovědnosti je odpovědnost za škodu způsobenou vadou výrobku, které by se měl podnikatel vyhnout.

4.2.3 Kontrola a financování rizik

Nyní je na řadě fáze kontroly a financování rizik. Podnikatel souhlasil s tím, že je zapotřebí snížit výše uvedená rizika a přijmout s tím související opatření. Nejvhodnější je pro riziko živelní, riziko přerušení provozu, riziko odcizení a riziko odpovědnosti za škodu sjednat pojištění, jelikož se jiné financování těchto rizik majiteli nevyplatí. Avšak co se týče rizika povodní, je nutné zvolit jinou variantu, než je pojištění. Jelikož je riziko povodní v této oblasti nepojistitelné, majitel se bude muset spolehnout pouze na financování z běžných příjmů nebo formou bankovního úvěru.

Doporučením pro zlepšení ochrany Truhlářství XYZ je v případě rizika požáru zavedení požární ochrany v prostorách truhlářské dílny. To by podnikatel mohl zlepšit tím, že do budovy zavěsí na viditelné a dobře dostupné místo hasicí přístroje. Dalším doporučením, jak minimalizovat škody na majetku odcizením, je pořízení si lepšího bezpečnostního zámku nebo nainstalování kamerového systému. V případě rizika poškození strojů je podnikateli doporučena pravidelná kontrola a servis. Posledním doporučením je vyrábět pouze kvalitní a bezpečné výrobky. Toto doporučení se týká odpovědnosti za škodu způsobenou vadou výrobku.

4.2.4 Vyhodnocení risk managementu

Vzhledem k rizikům, kterým čelí Truhlářství XYZ, by bylo vhodné sjednat taková pojištění, která pokryjí škody nastalými realizací rizik. Toto jsou vhodná pojištění, která by měla být brána v potaz při stanovování pojistné ochrany:

- pojištění pro případ poškození nebo zničení věcí živelní událostí,
- pojištění strojů a strojních zařízení,
- pojištění pro případ přerušení provozu,
- pojištění pro případ odcizení,
- pojištění odpovědnosti za škodu.

Majitel truhlářství je spokojený se současnou pojistnou ochranou v rámci životního pojištění a pojištění osob, proto se tato bakalářská práce bude zabývat pouze neživotním pojištěním a to konkrétně pojištěním majetku a pojištěním odpovědnosti za škodu.

4.3 Současná pojistná ochrana

Aby bylo možné navrhnout nejvhodnější optimalizaci pojistné ochrany Truhlářství XYZ, je nutné se seznámit se současnými pojištěními, která má tento subjekt sjednaná. Pro zjištění této situace budou sloužit údaje z pojistných smluv.

Po nahlédnutí do pojistných smluv bylo zjištěno, že Truhlářství XYZ nemá sjednané žádné pojištění v rámci pojištění majetku a pojištění odpovědnosti za škodu. Tento subjekt má sjednané pouze životní a úrazové pojištění. Avšak na tato pojištění nebude brán zřetel z důvodu rozsahu práce a přání majitele tohoto subjektu.

4.4 Preference zvolené v rámci pojistné ochrany

V roce 2019 působilo na pojistném trhu České republiky 47 pojišťoven, z toho 27 tuzemských a 20 poboček zahraničních pojišťoven, jejichž dohled vykonává Česká národní banka (ČNB, 2019). Nejvíce pojišťoven je zaměřena pouze na neživotní pojištění, touto oblastí se zabývá 26 pojišťoven. Smíšenou činnost, tedy životní a neživotní pojištění, vykonává 14 pojišťoven a pouze 7 nabízí výhradně pojištění životní (ČAP, 2019). Český pojistný trh zahrnuje širokou škálu pojišťoven, takže klienti, kteří mají zájem ať už o životní, neživotní či smíšené pojištění, mají mnoho možností z čeho vybírat.

Tabulka 3 ukazuje 10 největších pojišťoven, které jsou sestupně seřazeny podle objemu předepsaného smluvního pojistného za rok 2020 a které poskytují neživotní pojištění.

Tabulka 3: 10 největších pojišťoven podle objemu předepsaného smluvního pojistného za rok 2020

Pojišťovna	Celkem (tis. Kč)	Podíl (%)
Generali Česká pojišťovna	27 357 458	28,6
Kooperativa	18 673 709	19,7
Allianz	12 129 415	12,8
Česká podnikatelská pojišťovna	8 312 965	8,8
ČSOB pojišťovna	8 179 367	8,6
UNIQA	6 714 787	7,1
Cardif	2 545 999	2,7
Direct	2 245 657	2,4
Slavia	1 047 963	1,1
Colonnade	1 013 108	1,1

Zdroj: vlastní zpracování dle ČAP – Vývoj pojistného trhu 1-12/2020

Při rozhodování, která pojišťovna je nejvhodnější pro optimalizaci pojistné ochrany, je zapotřebí zohlednit několik kritérií. Následující kritéria byla vybrána na základě rozhovoru s majitelem Truhlářství XYZ a poslouží v rámci sestavování hodnotícího modelu.

Výše pojistného

Nejdůležitějším kritériem pro majitele Truhlářství XYZ je výše pojistného. Jelikož se jedná o malého podnikatele, nemůže si dovolit platit příliš vysoké pojistné, a proto by majitel uvítal, kdyby tato částka byla co nejnižší. Avšak kdyby to znamenalo, že by tato nízká cena byla na úkor nízkého pojistného plnění, raději si na ceně pojištění připlatí.

Výše pojistného plnění

Dalším významným kritériem je tedy výše pojistného plnění. Pokud by nastala pojistná událost a výše pojistného plnění by byla sjednána na příliš nízkou hodnotu, pro podnikatele by to mohlo znamenat, že výše plnění nepokryje celou výši škody a tudíž by musel zbytek uhradit ze svých finančních prostředků. Proto se toto kritérium pohybuje na předních příčkách důležitosti.

Rozsah pojistné ochrany

Třetím důležitým kritériem je rozsah pojistné ochrany. V současné době nemá podnikatel sjednané žádné pojištění majetku ani odpovědnosti, a proto by nyní uvítal, aby pojistná ochrana zahrnovala co nejvíce možných rizik, která hrozí podnikatelskému subjektu, a aby byl již plně pojištěn. Jelikož podnikatel podniká v oblasti truhlářství a objekt s dílnou se nachází v zóně 4 v povodňové oblasti, mezi největší rizika patří riziko požáru a povodně. Jelikož je ale riziko povodní v záplavové oblasti v zóně 4 většinou pojišťovnami nepojistitelné, na toto riziko v rámci pojistné ochrany nebude brát zřetel. Avšak pokud některá z vybraných pojišťoven nebude krýt některé riziko ohrožující Truhlářství XYZ vyjma povodní, nebude tak kladně ohodnocena jako ostatní pojišťovny.

Výše spoluúčasti

Výše spoluúčasti není pro majitele Truhlářství XYZ důležitá. Avšak preferoval by, aby výše spoluúčasti byla co nejnižší.

Dobrá pověst pojišťovny a dostupnost

Posledním kritériem je dobrá pověst pojišťovny a dostupnost. Jelikož se v blízkém okolí Truhlářství XYZ nenachází žádná z poboček pojišťoven, je pro subjekt méně důležitým. Ve výběru pojišťoven bude hrát významnou roli velikost předepsaného hrubého pojistného v neživotním pojištění. Díky této velikosti budou vybrány takové pojišťovny, které jsou velké a dobře známé na pojistném trhu. Tomuto kritériu by majitel truhlářství dal přednost v případě, kdy by rozhodování o výběru vhodné pojistné ochrany nebylo jasné z důvodu stejné nabídky u všech pojišťoven.

5 Optimalizace pojistné ochrany

V závěrečné části bakalářské práce bude sestrojen hodnotící model, který pomůže stanovit kritéria potřebná pro výběr nejvhodnější pojistné ochrany pro vybraný subjekt. Dále budou představeny kalkulace jednotlivých nabídek od konkrétních pojišťoven, které budou následně zhodnoceny. Na závěr bude vybrána neoptimálnější varianta pojistné ochrany pro Truhlářství XYZ.

Optimalizací je myšleno celkové zlepšení pojistné ochrany. Nebude se tedy jednat pouze o cenu za pojištění, v hodnotícím modelu budou také zahrnuta vybraná kritéria, aby hodnocení bylo co nejobjektivnější.

5.1 Sestrojení modelu hodnocení variant

V předchozí kapitole byla představena kritéria, která podnikatel preferuje při hodnocení nabídek pojišťoven v rámci výběru pojistné ochrany. Vzhledem k většímu množství vybraných kritérií bude zapotřebí využít metodu vícekritériálního hodnocení.

Pro doporučení nejvhodnější varianty k realizaci je nejprve potřeba stanovit určité váhy, které pomůžou s hodnocením v rámci jednotlivých kritérií. K tomu lze využít 3 metody, to jsou bodová stupnice, alokace 100 bodů a stanovení vah na základě preferenčního pořadí (Fotr, 2010). Při využití bodové stupnice se nejdříve k jednotlivým kritériím přiřadí určitý počet bodů, jejichž hodnota se může opakovat nebo být v desetinném čísle. Takový počet bodů je zvolený na základě toho, jak moc jsou pro rozhodovatele jednotlivá kritéria důležitá (Šubrt, 2019). Následně se tyto body neboli váhy znormují. Celkový počet normovaných vah musí být roven 1 (Fotr, 2010).

Majitel Truhlářství XYZ si k hodnocení variant vybral čtyřbodovou stupnici. Nejméně důležité kritérium bude ohodnoceno 1 bodem, naopak nejdůležitější bude ohodnoceno 4 body. Následující Tabulka 4 znázorňuje přehled vybraných kritérií sestupně seřazených podle důležitosti. Jak je z této tabulky patrné, nejvýznamnějším kritériem je pro podnikatele cena pojistného, nejméně významným je pověst a dostupnost pojišťovny.

Tabulka 4: Přehled vybraných kritérií

Kritérium	Body
Cena pojistného	4
Výše pojistného plnění	3
Rozsah pojistné ochrany	3
Výše spoluúčasti	2
Pověst a dostupnost pojišťovny	1

Zdroj: vlastní zpracování dle rozhovoru s majitelem Truhlárství XYZ

Nyní je nutné znormovat hodnoty bodů, které jsou přiřazeny ke kritériím. Výpočet znormovaných vah se provede tak, že se počet jednotlivých bodů vydělí součtem všech bodů. Takto vypočtené váhy se musí rovnat 1, jak již bylo uvedeno výše. Přehled znormovaných vah ukazuje níže uvedená Tabulka 5.

Tabulka 5: Přehled znormovaných vah jednotlivých kritérií

Kritérium	Význam	Hodnota	Váha
K1	Cena pojistného	4	0,31
K2	Výše pojistného plnění	3	0,23
K3	Rozsah pojistné ochrany	3	0,23
K4	Výše spoluúčasti	2	0,15
K5	Pověst a dostupnost pojišťovny	1	0,08
Součet		13	1

Zdroj: vlastní zpracování dle rozhovoru s majitelem Truhlárství XYZ

Aby bylo možné určit optimální pojistnou ochranu, je zapotřebí po zvážení nabídek od vybraných pojišťoven, provést několik kroků. Nejprve budou k jednotlivým kritériím přiřazeny známky, které budou určovat hodnocení těchto kritérií. Takové kritérium, které dostane známku 1, bude lepší variantou nabídky než to, které obdrží známku 5. Následně se pomocí vzorce 1 vypočítají indexy, které ukážou celkové ohodnocení každé varianty, na jejímž základě bude určena nejlepší nabídka pojištění od vybraných pojišťoven. Tento vzorec je ve tvaru:

Vzorec 1: Výpočet celkového ohodnocení varianty

$$H^j = \sum_{i=1}^n v_i \cdot h_i^j \text{ pro } j = 1, 2, \dots, m$$

Zdroj: Fotr, 2010

kde H^j celkové ohodnocení j -té varianty,
 v_i váha i -tého kritéria,

- h'_i dílčí ohodnocení j -té varianty vzhledem k i -tému kritériu,
- n počet kritérií hodnocení,
- m počet variant (Fotr, 2010).

Jediné kritérium, které není závislé na nabídce pojišťoven, je dostupnost a image pojišťoven. Oslovené pojišťovny byly vybrány na základě velikosti předepsaného hrubého pojistného v roce 2020 a povědomí podnikatele o těchto pojišťovnách, které jsou zobrazeny v tabulce 4. Mezi tyto vybrané pojišťoven patří:

- Kooperativa pojišťovna, a. s., Vienna Insurance Group (dále jen Kooperativa),
- Česká podnikatelská pojišťovna, a. s., Vienna Insurance Group (dále jen ČPP),
- Direct Pojišťovna, a. s. (dále jen Direct).

Pro lepší posouzení dobré pověsti pojišťoven bude využita Anketa Pojišťovna roku 2019 – 2020, které se zúčastnilo přes 3 000 pojišťovacích makléřů a agentů (Pojišťovna roku, 2011 – 2021). V následující Tabulce 6 bude ukázáno, jaké pojišťovny se umístily na prvních čtyřech příčkách v kategorii Pojištění průmyslu a podnikatelů. Dále budou ke každé pojišťovně přiřazeny známky podle subjektivního hodnocení majitele Truhlářství XYZ.

Tabulka 6: Výsledky z Ankety Pojišťovna roku 2019 – 2020

Umístění	Pojišťovna	Známka
1.	Allianz	-
2.	Generali Česká pojišťovna	-
3.	Česká podnikatelská pojišťovna	2
4.	Kooperativa	3
žádné	Direct	4

Zdroj: vlastní zpracování dle Pojišťovny roku – Výsledky 2019 – 2020

První dvě příčky obsadily pojišťovny Allianz a Generali Česká pojišťovna. Jelikož tyto dvě pojišťovny nebyly osloveny, není tato informace pro tuto práci relevantní. Na třetím místě se umístila ČPP, a proto dostala známku 2. Další příčku ankety získala Kooperativa, která si vysloužila známku 3. Pojišťovna Direct se v této anketě vůbec neumístila, a proto k ní byla přidělena známka 4. Pro zhodnocení dalších kritérií budou zapotřebí kalkulace vypracované od oslovených pojišťoven. Tyto kalkulace budou představeny v následujících kapitolách.

5.2 Nabídka Kooperativy

Pojišťovna Kooperativa nabídla pojištění v rámci produktu TREND. Pojistné částky na movité předměty v rámci základního a doplňkového živelního pojištění, pojištění pro případ odcizení a pojištění strojů a elektronických zařízení jsou nastaveny v rozmezí 50 000 Kč až do částky 3 500 000 Kč. Spoluúčastí se podnikatel podílí na pojištění majetku od 1 000 Kč do 5 000 Kč. Pojistné částky stanovené v rámci pojištění odpovědnosti za újmu jsou ve výši od 500 000 Kč do 5 000 000 Kč a spoluúčast je od 2 500 Kč do 10 % z pojistného plnění. Celkové roční pojistné po odečtení slev ve výši 30 % činí 19 354 Kč. Přehled kalkulace pojištění produktu TREND zobrazuje Tabulka 7.

Tabulka 7: Kalkulace pojištění nabízené Kooperativou

Základní živelní pojištění				
Předmět pojištění	Rozsah pojištění	Pojistná částka	Spoluúčast	Roční pojistné
Movité předměty	požární nebezpečí, náraz, pád, kouř	3 500 000 Kč	5 000 Kč	11 480 Kč
Doplňkové živelní pojištění				
Movité předměty	přepětí, podpětí, zkrat	50 000 Kč	1 000 Kč	350 Kč
	vichřice, krupobití, sesuv, zemětřesení, tíha sněhu, námrazy	50 000 Kč	1 000 Kč	858 Kč
	atmosférické srážky	50 000 Kč	1 000 Kč	350 Kč
	demoliční náklady	250 000 Kč	1 000 Kč	300 Kč
Pojištění pro případ odcizení				
Movité předměty	krádež, loupež	2 700 000 Kč	5 000 Kč	6 464 Kč
Pojištění strojů a elektronických zařízení				
Stroje a zařízení	–	50 000 Kč	5 000 Kč	2 503 Kč
Základní pojištění odpovědnosti za újmu				
Újmy vadou výrobku a vadou práce po předání	újma související s podnikatelskou činností	5 000 000 Kč	2 500 Kč	3 543 Kč
Připojištění odpovědnosti za újmu				
Čistá finanční škoda	újma související s podnikatelskou činností	1 000 000 Kč	10 %, min. 5 000 Kč	1 200 Kč
Nemajetková újma		500 000 Kč	10 % z plnění	600 Kč
Celkové roční pojistné před úpravou				27 648 Kč
Sleva za délku pojistného období				5 %
Jiná sleva				25 %
Celkové roční pojistné po úpravě				19 354 Kč

Zdroj: vlastní zpracování dle nabídky od Kooperativy

5.3 Nabídka České podnikatelské pojišťovny

Pro pojistnou ochranu Truhlářství XYZ byl zvolen produkt SIMPLEX od ČPP a to konkrétně varianta OPTI. Pojistné částky v rámci pojištění majetku jsou stanoveny od 20 000 Kč do 700 000 Kč. U pojištění odpovědnosti jsou v rozmezí 500 000 Kč do 2 000 000 Kč. Spoluúčast je ve všech případech pojištění stejná a je ve výši 1 000 Kč. Roční pojistné před 15 % obchodní slevou je ve výši 6 692 Kč. Celková výše platby za toto pojištění činí 5 347 Kč. Do kalkulace pojištění byla zahrnuta některá rizika navíc, která podnikatel nevyžadoval. Tato rizika byla do nabídky zahrnuta proto, že standardně spadají do konkrétního balíčku produktu SIMPLEX OPTI. Následující Tabulka 8 ukazuje přehled kalkulace pojištění produktu SIMPLEX OPTI.

Tabulka 8: Kalkulace pojištění nabízené ČPP

Pojištění majetku				
Předmět pojištění	Rozsah pojištění	Pojistná částka	Spoluúčast	Roční pojistné
Stavby, budovy a movitý majetek, zásoby, soubor motorových vozidel, soubor strojů a zařízení	všechna pojistná nebezpečí, odcizení, vandalismus	700 000 Kč	1 000 Kč	2 345 Kč
Cennosti		20 000 Kč		
Finanční újma a účelně vynaložené náklady		140 000 Kč	1 000 Kč, ve výši 3 dnů	
Přepravovaný majetek		140 000 Kč		
EET	poškození, zničení, ztráta nosičů dat, krádež, loupež	20 000 Kč	1 000 Kč	
Movité věci a zásoby	všechna rizika, odcizení, vandalismus	50 000 Kč		
Náklady na odklizení zbytků	–	35 000 Kč		
Zateplená fasáda	poškození hmyzem, ptactvem, hlodavci	20 000 Kč		
Náklady vynaložené na ztrátu vody	prokazatelná havárie na vodovodním zařízení	20 000 Kč		
Atmosférické srážky	vodní kapky vzniklé následkem kondenzace, desublimace vodní páry v ovzduší, padající z oblaků na zem	20 000 Kč		
Graffiti	malby, nástřiky, rytí, polepení	50 000 Kč		
Stroje a elektronika	selhání topných, chladicích systémů, nedbalost, přetlak, podtlak, na elektrických zařízeních působením	140 000 Kč		

	elektrického proudu, výbuch ve spalovacím motoru, výrobní vada			
Přeprava cenností	odcizení loupežným přepadením při přepravě	20 000 Kč		
Pojištění odpovědnosti				
Majetková újma, čistá finanční újma, újma při ublížení na zdraví a při usmrcení, újma na přirozených právech člověka	náhrada související s podnikatelskou činností, s dodáním vadného výrobku, vadou poskytnuté práce	2 000 000 Kč	1 000 Kč	4 347 Kč
Újma	zavlečení, rozšíření, přenos nakažlivé choroby lidí, zvířat, rostlin	2 000 000 Kč		
Újma na věci (bez vozidel)	věci převzaté za účelem provedení objednané činnosti, převzaté do užívání, věci převzaté přepravované	500 000 Kč		
Újma na věci (včetně vozidel)		500 000 Kč		
Celkové roční pojistné				6 692 Kč
Stálá sleva (Obchodní sleva SIMPLEX)				15 %
Roční pojistné po slevě				5 688 Kč
Výše platby				5 347 Kč

Zdroj: vlastní zpracování dle nabídky od ČPP

5.4 Nabídka Direct

Pro pojištění Truhlářství XYZ byl vybrán pojistný balíček „Zlatý střed“ od pojišťovny Direct. Pojistné částky u pojištění zásob, strojů, elektroniky a ostatního vybavení jsou nastaveny od 20 000 Kč do 500 000 Kč. Spoluúčast je v rozmezí 3 000 Kč do 10 000 Kč. U pojištění odpovědnosti za újmu je výše limitů stanovena od 250 000 Kč do 5 000 000 Kč a spoluúčast u těchto pojištění činí 3 000 Kč. V případě přerušení provozu důsledkem živelní události bude pojišťovnou vyplaceno 3 000 Kč za den. Roční pojistné před slevou je ve výši 9 314 Kč. Po odečtení slevy ve výši 1 397 Kč činí roční pojistné 7 917 Kč. Níže uvedená Tabulka 9 zobrazuje přehled kalkulace tohoto produktu.

Tabulka 9: Kalkulace pojištění nabízené Direct

Pojištění zásob				
Předmět pojištění	Rozsah pojištění	Pojistná částka	Spoluúčast	Roční pojistné
Zásoby	požár, výbuch, úder blesku, pád předmětu, zemětřesení, sesuv půdy, pád letadla, náraz vozidla	500 000 Kč	5 000 Kč	1 273 Kč
	vichřice, krupobití, zatečení atmosférických srážek, kouř, tíha sněhu, námraza, lavina, vodovodní škody	150 000 Kč		
	krádež zásob	75 000 Kč		
	vandalismus, sprejerství, poškození zvířetem	50 000 Kč		
	odcizení, znehodnocení peněz v pokladně	20 000 Kč		
Pojištění strojů, elektroniky a ostatního vybavení				
Stroje, elektronika, vybavení	požár, výbuch, úder blesku, pád předmětu, zemětřesení, sesuv půdy, pád letadla, náraz vozidla	500 000 Kč	5 000 Kč	1 627 Kč
	vichřice, krupobití, zatečení atmosférických srážek, kouř, tíha sněhu, námraza, lavina, vodovodní škody	150 000 Kč		
	krádež strojů, elektroniky, vybavení	75 000 Kč		
	vandalismus, sprejerství, poškození zvířetem	50 000 Kč		
	porucha strojů a elektroniky	50 000 Kč	10 000 Kč	
Pojištění odpovědnosti za újmu				
Obecná odpovědnost za újmu	5 000 000 Kč	3 000 Kč	3 756 Kč	
Náhrada zdravotní pojišťovně a orgánům sociálního zabezpečení	5 000 000 Kč			
Odpovědnost za věci převzaté a užívané	2 500 000 Kč			
Odpovědnost za škodu způsobenou vadným výrobkem nebo vadně vykonanou prací zjištěnou po předání	2 500 000 Kč			
Čistá finanční škoda	1 000 000 Kč			
Nemajetková újma	500 000 Kč			
Odpovědnost za věci vnesené a odložené	250 000 Kč			
Pojištění přerušování provozu				
Živelná škoda	3 000 Kč za den	–	1 261 Kč	
Celkové roční pojistné před slevou				9 314 Kč
Výše slevy				1 397 Kč
Celkové roční pojistné po slevě				7 917 Kč

Zdroj: vlastní zpracování dle nabídky Directu

5.5 Vyhodnocení nabídek od pojišťoven

Pro výběr nejvhodnější pojistné ochrany Truhlářství XYZ je nutné předchozí kalkulace nabídek zhodnotit. Toto zhodnocení je možné stanovit podle kritérií uvedených v předchozích podkapitolách. Vyhodnocení jednotlivých nabídek od pojišťoven bude stanoveno na základě skóringového modelu, který znázorňuje níže uvedená Tabulka 10.

Prvním kritériem, které je pro majitele Truhlářství XYZ nejdůležitější, je výše pojistného. Nejlepší ohodnocení získala ČPP, která nabídla nejnižší pojistné ve výši 5 347 Kč. Na druhém místě se umístila pojišťovna Direct s pojistným ve výši 7 917 Kč. Nejhůře dopadla Kooperativa, která nabídla velmi drahé pojištění. Výše pojistného u této pojišťovny činí 19 354 Kč.

Jako druhé kritérium byla vybrána výše pojistného plnění. Toto kritérium bylo rozděleno na dvě části – na pojištění movitých věcí a na pojištění odpovědnosti. Nejprve byla k jednotlivým částem přiřazena odpovídající známka, která byla následně zprůměrována. K takto zprůměrované známce byla udělena celková známka, podle níž se vyhodnotilo skóre. Nejnižší skóre vyšlo u Kooperativy, druhé místo obsadila ČPP a nejvyšší skóre získala pojišťovna Direct.

Dalším kritériem je rozsah pojistné ochrany, kterému podnikatel přiřadil stejnou váhu jako v případě předchozího kritéria, jelikož to má pro podnikatele stejnou důležitost. Nejlépe je na tom ČPP, která nabízí nejširší pojistné krytí, a proto si zasloužila známku 1. Těsně za ní se známkou 2 je Direct, jehož nabídka zahrnuje 31 pojistných rizik. Známkou 3 získala Kooperativa, která kryje pouze 19 rizik.

Výše spoluúčasti je čtvrtým kritériem, které pomůže vyhodnotit nabídky pojistné ochrany. Hodnoty spoluúčastí u Kooperativy a u Directu byly pro jednoduchost zprůměrovány, jelikož výše spoluúčasti u jednotlivých rizik se lišila. Nejlépe dopadla ČPP, která požaduje spoluúčasti pouze ve výši 1 000 Kč. Známkou 2 obdržela Kooperativa se spoluúčastí ve výši 2 833 Kč. Direct dopadla nejhůře, jelikož průměrná výše spoluúčasti činí 6 000 Kč.

Výše uvedená kritéria jsou ta, která jsou závislá na nabídce jednotlivých pojišťoven. Zbývající kritérium dobrá pověst a dostupnost pojišťovny není závislé na pojišťovně, ale na názoru podnikatele. Vyhodnocení tohoto kritéria bylo stanoveno již dříve.

Tabulka 10: Skóringový model

Kritérium	Váha	Ukazatel	Pojišťovna		
			Kooperativa	ČPP	Direct
Výše pojistného	0,31	Hodnota	19 354 Kč	5 347 Kč	7 917 Kč
		Známka	3	1	2
		Skóre	0,93	0,31	0,62
Výše pojistného plnění	0,23	Movité věci	3,5 mil.	700 tis.	500 tis.
		Známka	1	2	3
		Odpovědnost	5 mil.	2 mil.	5 mil.
		Známka	1,5	2	1,5
		Průměrná známka	1,25	2	2,25
		Celková známka	1	2	3
		Skóre	0,23	0,46	0,69
Rozsah pojistné ochrany	0,23	Hodnota	19	34	31
		Známka	3	1	2
		Skóre	0,69	0,23	0,46
Výše spoluúčasti	0,15	Hodnota	2 833*	1 000	6 000*
		Známka	2	1	3
		Skóre	0,46	0,23	0,69
Dobrá pověst a dostupnost pojišťovny	0,08	Hodnota	2	3	4
		Známka	1	2	3
		Skóre	0,08	0,16	0,24
Celkem	1		2,39	1,39	2,7

* Zprůměrováno kvůli rozdílným částkám spoluúčasti u jednotlivých rizik

Zdroj: vlastní zpracování dle kalkulací nabídek od jednotlivých pojišťoven

Jednotlivé skóre bylo vypočítáno pomocí Vzorce 1 výše uvedeného. Následně byla tato skóre sečtena za každou pojišťovnu zvlášť. Celkové skóre znázorňuje hodnocení u dané nabídky – nejnižší skóre je nejlepší, nejvyšší je naopak nejhorší. Nejlepší hodnocení získala ČPP, jejíž skóre bylo 1,39. Na druhém místě se umístila Kooperativa pojišťovna se skórem 2,39. Nejhůře dopadla pojišťovna Direct, jejíž skóre vyšlo na 2,7.

Nejlepší nabídkou a tudíž optimální pojistnou ochranou pro Truhlářství XYZ je produkt SIMPLEX OPTI od již zmíněné ČPP. V nejdůležitějším kritériu, kterým byla výše pojistného, dosáhl nejlepšího ohodnocení. U kritéria výše pojistného plnění získal tento produkt známku 2 a u rozsahu pojistné ochrany, které je stejně důležité jako předchozí kritérium, byl ohodnocen nejlépe. Také u výše spoluúčasti získal nejlepší ohodnocení, jelikož ČPP nabízí nejnižší spoluúčast, což majitel Truhlářství XYZ požadoval. Posledním kritériem byla dobrá pověst a dostupnost pojišťovny, kde se v hodnocení umístil na druhém místě a byl ohodnocen nejnižším skórem. Ani u jednoho kritéria nedostal produkt SIMPLEX OPTI nejhorší hodnocení.

5.6 Návrh na optimalizaci pojistné ochrany Truhlářství XYZ

K tomu, aby mohla být navržena optimální pojistná ochrana vybraného subjektu, bylo potřeba provést risk management. Jelikož tento subjekt dosud neměl sjednané žádné pojištění majetku a jeho pojistná ochrana nebyla vůbec žádná, během první fáze byla zjištěna největší rizika, která ohrožují Truhlářství XYZ. Následně byly podnikatelem zvoleny preference v rámci pojistné ochrany a kritéria, díky kterým mohl být sestrojen hodnotící model. K ohodnocení jednotlivých nabídek od pojišťoven byl použit skóringový model.

Po vypracování skóringového modelu vyšlo najevo, že neoptimálnější pojistnou ochranou pro vybraný subjekt je nabídka od ČPP, jejíž pojištění zahrnuje produkt SIMPLEX OPTI. Podnikatel požadoval nízkou cenu za pojištění, což v závěru vyšlo tak, že optimální nabídka je zároveň tou nejlevnější. Za pojištění podnikatel zaplatí 5 347 Kč. Výši pojistného plnění chtěl nastavit na nejvyšší možnou částku, vybraný produkt nabízí 700 000 Kč u movitých věcí a 2 mil. u pojištění odpovědnosti, což dopadlo jako druhý nejlépe ohodnocený produkt. Rozsah pojistné ochrany chtěl majitel co nejširší, aby pojištění pokrylo co nejvíce rizik. Produkt SIMPLEX OPTI kryje okolo 34 rizik a řadí se tak mezi nejlepší nabídku. Navíc u předmětu pojištění, jako je movitý majetek, motorová vozidla, soubor strojů a zařízení, cenností a přepravovaného majetku, se rozsah pojištění rozšiřuje na všechna pojistná nebezpečí, tedy tzv. all risk, kromě předem stanovených výluk. Dalším kritériem byla výše spoluúčasti, kterou si podnikatel přál nastavit na co nejnižší cenu, ač toto kritérium nebylo pro něho tak důležité. ČPP nabízí spoluúčast ve výši 1 000 Kč, což ve srovnání s ostatními produkty je nejnižší. Na konec byla ohodnocena dobrá pověst a dostupnost pojišťovny. Toto kritérium bylo oznámkováno na základě Ankety Pojišťovna roku 2019 – 2020 a také na podnikatelově povědomí o těchto pojišťovnách.

Však velkou nevýhodou zůstává, že v nabídce od ČPP není zahrnuto riziko přerušení provozu. Z oslovených pojišťoven kryla toto riziko pouze pojišťovna Direct, jejíž nabídka ovšem v ostatních bodech nebyla pro Truhlářství XYZ vůbec výhodná. Proto by autorka doporučila buď jiný způsob financování tohoto rizika, nebo pojistit si toto riziko formou doplňkového připojištění.

Závěr

Cílem bakalářské práce bylo optimalizovat pojistnou ochranu vybraného subjektu a vybrat nejvhodnější nabídku pojištění od zvolených pojišťoven.

První část této práce definovala teoretická východiska rizika, kde byl vysvětlen pojem riziko. Následně bylo riziko klasifikováno podle pěti různých kritérií. Další kapitola byla věnována teoretickým východiskům v rámci risk managementu, kde byly dále rozebrány jednotlivé fáze – identifikace, kvantifikace, kontrola a financování rizik. Na konci této kapitoly byly popsány ISO normy, které se používají v rámci risk managementu. Třetí kapitola se zabývala teoretickými východisky pojištění. V podkapitole bylo pojištění klasifikováno dle dvou kritérií – klasifikace pojištění podle formy vzniku pojištění a podle způsobu financování. Dále byly popsány 2 formy pojištění, mezi které patří pojištění škodové a obnosové. Následně bylo charakterizováno pojištění majetku a pojištění odpovědnosti za škodu. Na závěr této kapitoly byly uvedeny tři vybrané produkty od pojišťoven, kterými byly produkt TREND od Kooperativy, produkt SIMPLEX od ČPP a produkt ZLATÝ STŘED od pojišťovny Direct.

Druhá část této bakalářské práce se věnovala charakteristice zvoleného podnikatelského subjektu, kterým bylo Truhlářství XYZ. Z osobních důvodů byla majiteli vybraného subjektu zachována anonymita a autorka nazvala tento subjekt Truhlářství XYZ. V úvodu této části byla uvedena činnost podniku a majetek, který podnikatel používá k provozu tohoto truhlářství. Další kapitola se zabývala risk managementem, kde byly objasněny jednotlivé fáze a kde byla identifikována, kvantifikována a kontrolována rizika, která ohrožují Truhlářství XYZ a kde bylo následně doporučeno, jak lze zjištěným rizikům předejít nebo jak je co nejvíce minimalizovat. V následující podkapitole byla nastíněna současná pojistná ochrana, ve které bylo zjištěno, že majitel Truhlářství XYZ doposud nemá sjednané žádné pojištění v rámci pojištění majetku a pojištění odpovědnosti za škodu. Na konci této kapitoly byly představeny preference zvolené podnikatelem. Poslední kapitola se zabývala optimalizací pojistné ochrany Truhlářství XYZ, která byla vyhodnocena na základě informací získaných z modelu vícekritériálního hodnocení, kalkulací nabídek od zvolených pojišťoven a především ze skóringového modelu. Kalkulace nabídek byly získány od pojišťovny Kooperativa, České podnikatelské pojišťovny a od pojišťovny Direct, které byly zvoleny na základě umístění v anketě Pojišťovna roku 2019 – 2020 a podle povědomí podnikatele o pojišťovnách.

Ve skóringovém modelu byly nabídky pojišťoven ohodnoceny dle pěti kritérií, kterými byla výše pojistného, výše pojistného plnění, rozsah pojistné ochrany, výše spoluúčasti a dobrá pověst a dostupnost pojišťovny.

V rámci skóringového modelu byla nejlépe ohodnocena nabídka od České podnikatelské pojišťovny a to konkrétně produkt SIMPLEX OPTI. Nejlepší skóre získal tento produkt ve třech kritériích z pěti, kterými byla výše pojistného činící 5 347 Kč, rozsah pojistné ochrany s 34 krytými riziky a výše spoluúčasti v hodnotě 1 000 Kč. Zbývající dvě kritéria se umístila na druhém místě, byla to výše pojistného plnění činící 700 000 Kč u pojištění movitých věcí a 2 mil. u pojištění odpovědnosti a dobrá pověst a dostupnost pojišťovny. Ve finále získala nabídka od České podnikatelské pojišťovny nejnižší a tudíž nejlepší skóre, proto byl produkt SIMPLEX OPTI vybrán za neoptimálnější pojistnou ochranu.

Seznam použité literatury

Monografie

CIPRA, Tomáš. 2005. *Praktický průvodce finanční a pojistnou matematikou*. Praha: Ekopress. ISBN 80-86119-91-2.

DUCHÁČKOVÁ, Eva. 2015. *Pojištění a pojišťovnictví*. Praha: Ekopress. ISBN 978-80-87865-25-5.

FOTR, Jiří, Lenka ŠVECOVÁ, et al. 2010. *Manažerské rozhodování: postupy, metody a nástroje*. 2. Praha: Ekopress. ISBN 978-80-86929-59-0.

JANATKA, František, et al. 2011. *Rizika v komerční praxi*. Praha: Wolters Kluwer ČR, a. s. ISBN 978-80-7357-632-5.

LÍZALOVÁ, Lenka a Radek STOLÍN. 2014. *Pojišťovnictví a pojistná matematika: studijní materiál*. Jihlava: Vysoká škola polytechnická, katedra matematiky a katedra ekonomických studií. ISBN 978-80-88064-05-3.

REJDA, George E. 2011. *Principles of risk management and insurance*. 11th global ed. Harlow: Pearson Education. ISBN 978-0-273-76508-0.

REJDA, George E. a Michael J. MCNAMARA. 2014. *Principles of risk management and insurance*. 12th ed. Harlow: Pearson Education. ISBN 978-0-13-299291-6.

SLEPECKÝ, Jaroslav a Monika DAŇOVÁ. 2014. *Poist'ovnictvo*. Košice: MULTIPRINT. ISBN 978-80-89282-93-7.

SMEJKAL, Vladimír a Karel RAIS. 2010. *Řízení rizik ve firmách a jiných organizacích*. 3., rozš. a aktualiz. vyd. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-3051-6.

ŠUBRT, Tomáš, et al. 2019. *Ekonomicko-matematické metody*. 3., upravené a rozšířené vydání. Plzeň: Aleš Čeněk. ISBN 978-80-7380-762-7.

ZÁRYBNICKÁ, Jana a Karel SCHELLE. 2010. *Pojištění odpovědnosti za škodu: historie a současnost*. Ostrava: Key Publishing. ISBN 978-80-7418-061-3.

Elektronické zdroje

ANSI/ASSE/ISO Risk Management & Risk Assessment Standards. 2012. *Databáze článků ProQuest* [online]. Ann Arbor, MI, USA: ProQuest [cit. 2021-01-08]. Dostupné z: <https://search.proquest.com/docview/1118585557?accountid=17116>

Doplňkové pojistné podmínky pro pojištění věci proti všem nebezpečím DPPAR MP 1/16. 2021. *Česká podnikatelská pojišťovna* [online]. Praha: ČPP [cit. 2021-7-19]. Dostupné z: https://www.cpp.cz/file/edee/dokumenty/pojisteni-podnikatele/simplex/dppar-mp-1_16.pdf

Mapakriminality.cz. 2020. *Mapakriminality.cz* [online]. Praha: Otevřená společnost [cit. 2021-7-6]. Dostupné z: <https://www.mapakriminality.cz/#mapa>

Pojištění majetku a odpovědnosti podnikatelů: Informační dokument o pojistném produktu. 2021. *Kooperativa pojišťovna* [online]. Praha: KOOP [cit. 2021-6-15]. Dostupné z: <https://www.koop.cz/dokumenty/podnikatele-prumysl/informacni-dokument-o-pojistnem-produktu-trend/Informa%20c4%20dn%20c3%20ad%20dokument%20o%20pojistn%20c3%20a9m%20produktu%20e2%2080%2093%20TREND.pdf>

Pojištění podnikání. 2021. *Direct pojišťovna* [online]. Brno: Direct [cit. 2021-6-15]. Dostupné z: <https://www.direct.cz/pro-firmy/pojisteni-podnikani>

Pojištění podnikatelů TREND. 2021. *Kooperativa pojišťovna* [online]. Praha: KOOP [cit. 2021-6-15]. Dostupné z: <https://www.koop.cz/pojisteni/pojisteni-malych-a-strednich-podnikatelu/pojisteni-trend>

Právní předpisy. 2021. *Česká národní banka* [online]. Praha: ČNB [cit. 2021-01-09]. Dostupné z: <https://www.cnb.cz/cs/dohled-financni-trh/legislativni-zakladna/pojistovny-zajistovny-a-pojistovaci-zprostredkovatele/pravni-predpisy/>

Průvodce pro zjištění nebezpečí výskytu povodně. 2021. *Risk portál* [online]. Praha: Intermap Technologies [cit. 2021-02-17]. Dostupné z: https://riskportal.intermap.cz/Intermap.ISF.Web.UI/Views/CS/CAP_Public/MainWizard.aspx?culturename=cs#

Risk management model from the perspective of implementing ISO 9001:2015 standard within financial services companies. 2017. *Databáze článků ProQuest* [online]. Ann

Arbor, MI, USA: ProQuest [cit. 2021-01-08]. Dostupné z: <https://search.proquest.com/docview/1980072633/7F00A87C42A4D91PQ/8?accountid=17116>

SIMPLEX. 2021. *Česká podnikatelská pojišťovna* [online]. Praha: ČPP [cit. 2021-6-15]. Dostupné z: <https://www.cpp.cz/pojisteni-podnikatelu/pojisteni-podnikatelu-simplex>

Sociální pojištění v roce 2020. 2020. *Ministerstvo práce a sociálních věcí* [online]. Praha: MPSV ČR [cit. 2021-01-09]. Dostupné z: <https://www.mpsv.cz/socialni-pojisteni>

Statistické údaje dle metodiky ČAP 1-12/2020. © 2021. *Česká asociace pojišťoven* [online]. Praha: ČAP [cit. 2021-03-15]. Dostupné z: https://www.cap.cz/images/statisticke-udaje/vyvoj-pojisteno-trhu/final_na_v%C3%BDm%C4%9Bnu_STAT-2020Q4-CAP-CS-2021-02-04-WEB.pdf

ŠKULTÉTY, Radovan. 2020. Průzkum řízení rizik 2020. *Aon: Řízení rizik* [online]. Praha: Aon Central and Eastern Europe [cit. 2021-01-07]. Dostupné z: <https://www.rizeni-rizik.cz/pr%C5%AFzkum-%C5%99%C3%ADzen%C3%AD-rizik-2020>

Výroční zpráva ČAP 2019. © 2021. *Česká asociace pojišťoven* [online]. Praha: ČAP [cit. 2021-03-15]. Dostupné z: https://www.cap.cz/images/o-nas/vyrocnizpravy/2019_vyrocnizp.pdf

Výsledky 2019 – 2020. © 2011 – 2021. *Pojišťovna roku: odborná anketa pojišťovacích makléřů* [online]. Praha: AČPM [cit. 2021-04-17]. Dostupné z: <http://www.pojistovnaroku.cz/archiv/vysledky-2019>

Zpráva o výkonu dohledu nad finančním trhem 2019. 2021. *Česká národní banka* [online]. Praha: ČNB [cit. 2021-03-15]. Dostupné z: https://www.cnb.cz/export/sites/cnb/cs/dohled-financni-trh/.galleries/souhrnne_informace_fin_trhy/zpravy_o_vykonu_dohledu/download/dnft_2019_cz.pdf